

LÉTO 2015

Mládkovo ministerstvo navrhuje utratit 32 miliard korun za přípravu projektu. Bez záruky, že se kdy vůbec začne stavět.

Jaderný optimismus vychází na 32 miliard Kč

Na jaře 2014 zrušila společnost ČEZ výběrové řízení na výstavbu dvou nových bloků v jaderné elektrárně Temelín. Rozhodnutí padlo bezprostředně poté, co vláda přijala usnesení, ve kterém odmítla „zapojení jakéhokoliv typu státní záruky“ pro nové jaderné projekty. Zároveň ovšem ministerský návrh již několik let připravované energetické koncepce stále s novými

reaktory počítá. Ministerstvo průmyslu proto podle rozhodnutí vlády zpracovalo Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky, který vláda schválila v červnu 2015.

Kdo by očekával, že akční plán bude obsahovat konkrétní návrh, jak učinit investici do nových bloků ekonomicky přijatelnou, bude zklamán. Hlavní cestu

k naplnění záměru výstavby nových bloků vidí plán ve variantě, že ČEZ změní názor a rozhodne se do nových bloků investovat. Když se tak nestane, mají přijít na řadu podpůrné mechanismy, z nichž je v plánu podrobně naznačen jen Contract for Difference (zatím chystaný pro britskou elektrárnu Hinkley Point). O jeho faktickém nasazení by ale rozhodovala až některá z dalších vlád za několik let. Zatím Mládkovo ministerstvo navrhuje utratit 32 miliard korun za přípravu projektu. Bez záruky, že se kdy vůbec začne stavět.

Karel Polanecký

Temelín - bezedná kasa, koláž Arana Mertlová

Krácenso, celý článek:

<http://www.cz.boell.org/cs/2015/05/04/jaderny-optimismus-vychazi-na-32-miliard-korun>

Komu hrozí blackout

Březnové částečné zatmění slunce přineslo radost všem pozorovatelům tohoto ojedinělého jevu. Díky

jasné obloze bylo krásně pozorovatelné. Netěšili se však na něj provozovatelé distribučních sítí elektřiny. V solárních elektrárnách totiž díky zatmění dochází v krátkém čase k rychlému snížení a následnému zvýšení produkce elektřiny. Tyto výkyvy distribuční síť zatěžují. V Česku, kde výkon solárních elektráren představuje malou část celkového instalovaného výkonu, by to neměl být problém. Obavy však panovaly z německých solárních elektráren, jejichž velký výkon by mohl díky propojené energetické soustavě „zahltit“ i naši distribuční soustavu.

Již měsíc před zatměním přispěchaly některé naše sdělovací prostředky se zprávami o hrozbách totálního kolapsu energetické sítě, tzv. blackoutu. Neopomněly přitom poukázat na to, že blackout může nastat právě vinou německých solárních elektráren.

A jak to nakonec vše dopadlo? Blackout se nekonal. A to díky dlouhodobé pečlivé přípravě provozovatelů distribučních sítí a jejich koordinaci v celé Evropě.

Další semínko pochybností o obnovitelných zdrojích energie se však opět podařilo zasít. V Česku se velké energetické společnosti a politici snaží stůj co stůj zachovat energetický status quo, například plánováním dalších jaderných zdrojů, opomíjením úspor energií a podceňováním potenciálu obnovitelných zdrojů. Prostřednictvím médií neopomenou využít každé příležitosti, jak obnovitelné zdroje očernit. Zavírají oči nad tím, jakou cestou se ubírá energetika vyspělých evropských zemí. Přitom nejde jen o Německo, kde energetická revoluce Energiewende počítá s odstavením jaderných elektráren a s dosažením 80 procentního podílu obnovitelných zdrojů v energetickém mixu. Jde také o Evropskou unii jako takovou, kde se lidé při tvorbě společné energetické politiky (tzv. Energy Union) shodli na tom, že je třeba maximálně rozvíjet úsporné technologie a obnovitelné zdroje.

Blackout nehrozí naší energetické síti. Blackout hrozí myslím těch, kteří lpějí na starých energetických konceptech bez ohledu na to, jak se bude formovat společná evropská energetická politika.

Monika Machová Wittingerová

Vraťte se do zamořených domovů

Obyvatelé evakuovaní ze svých domovů v prefektuře Fukušima, která leží nedaleko havarovaných reaktorů, se rozhodli žalovat vládu pro nedostatečnou ochranu jejich zdraví. Mají se totiž vrátit do svých domovů, jejichž okolí je ale stále zamořené radioaktivitou. V průběhu dekontaminačního procesu se ukázalo nemožné uvést území do původního stavu

jako před havárií. Důvodem jsou zřejmě finance. Vláda vyřešila situaci tak, že jednoduše změnila limit přípustné dávky, kterou mohou lidé zde žijící obdržet z 1 milisievertu na 20 milisievertů za rok. Lesy a zemědělská půda jsou stále kontaminované, v některých částech je dokonce úroveň radiace vyšší, než byla po havárii.

„Naše děti a vnoučata se v žádném případě za těchto podmínek nebudou vracet do svých domovů,“ říká Shuichi Kanno za občany, kteří se brání soudní cestou.

Daniela Magersteinová

podle článku:

<http://ajw.asahi.com/article/0311disaster/fukushima/AJ201504010062>

Zdroj: www.loe.org

Také jaderná elektrárna ve Fukušimě se před havárií těšila velké podpoře a loajalitě místních samospráv a obyvatel. Nyní občané, kteří žijí v provizorních přístýpkách, žalují japonskou vládu. Trvají na tom, aby jejich domovy byly plně dekontaminovány.

Dočasný sklad kontaminované půdy, která je uložena ve velkých černých plastových pytlích ve městě Naraha.

Zdroj: EPA/Franck Robichon

Nikdo není ostrov

„Chceme, aby vláda České republiky řekla jasné slovo k plánované dostavbě jaderné elektrárny Temelín. Dlouhodobě investici podporujeme a odmítáme možné odložení dostavby na neurčito.“

Takto se v prosinci loňského roku na jednání krajského zastupitelstva nechali slyšet starostové z okolí JETE. Hejtmán Jiří Zimola se poté dopisem obrátil na premiéra a jejich argumenty podpořil. Od té doby se postoj jihočeských zastupitelů a hejtmana nikterak nezměnil. A to ani navzdory faktu, že se výstavba nových jaderných zdrojů neobejde bez finanční podpory, na jadernou elektřinu z nich bude muset přispívat buď daňový poplatník nebo spotřebitel elektřiny. Více jaderných bloků znamená také vyšší produkci nebezpečného jaderného odpadu. Přitom hledání lokality pro hlubinné úložiště je problém již dnes, kdy žádá z vybraných obcí na svém území úložiště nechce. Stejně úsilí jako u Temelína vyvíjejí samosprávy obcí v okolí jaderné Dukovany a politici z kraje Vysočina.

Svým postojem mi všichni připomínají knihu Johannese Simmela Nikdo není ostrov. A to právě kvůli výše zmíněným záležitostem. Pokud bude hlas jihočeského hejtmana a starostů vyslyšen a nové jaderné bloky se i díky jejich snaze postaví, elektřinu z nich budeme různými způsoby finančně podporovat všichni. Nikdo totiž není ostrov, ani jaderné elektrárny Temelín a Dukovany a jejich okolí.

Monika Machová Wittingerová

V červnu 2015 vydalo:

Jihočeské matky, o.s.,
Kubatova 6, České Budějovice, 370 04
E-mail: jihoceske.matky@ecp.cz

Tel.: +420 603 516 603
www.jihoceskematky.cz
Registrováno:
Ministerstvo kultury ČR,
reg.č. MK ČR E 21194

Prázdniny v Černobylu

Tento název nese cyklus fotografií Václava Vašků, které byly k vidění v dubnu a květnu v Českých Budějovicích v předsálí kina Kotva. Prázdniny v Černobylu je také titul dokumentárního filmu Petra Nesnídala, jehož premiéra se konala v Praze v kinech Bio Oko a kině Světozor. Velký zájem diváků vzbudila i následná beseda s Petrem Nesnídalem, fotografem Václavem Vašků a provozovatelem webu Chernobylzone.cz Lukášem Ryzím.

Tragédie v Černobylu má mnoho tváří. Jednou z nejbizarnějších je černobylský turismus. Není úplně jasné, co lidi na Černobylu tolik přitahuje. Snad je to určité mystérium. Režisér Andrej Tarkovskij natočil v roce 1979 legendární film Stalker, který se dodnes divákům nepodařilo zcela rozklíčovat. Vypráví se v něm o průvodci, který vodí zájemce do zakázané „zóny“. Každý z nich má jiný motiv, jedno mají ale společné - zóna je neodolatelně přitahuje.

Když v roce 1986 vybuchl Černobyl, lidé začali vnímat Tarkovského film jako film o Černobylu. Pochopili to tak, že

Václav Vašků na přednášce v Českých Budějovicích

Foto: Jihočeské matky

geniální tvůrce Tarkovskij patrně budoucí tragédii nějak vytušil a ve svém filmu ji předpověděl. Dnes jezdí do zakázané zóny 10.000 turistů ročně. Zaplatí si zájezd s cestovkou, aby se mohli vyfotit s maskou na obličeji a varovně pípajícím dozimetrem v ruce. Minutu nebo dvě postojí před betonovým sarkofágem, který ukrývá

havarovaný reaktor bloku číslo čtyři. Pak se projdou po opuštěné Pripjati – městě, které kdysi hostilo padesát tisíc lidí a dnes si je příroda bere zpět. Takhle nějak by svět asi vypadal po atomové válce, že?

V Pripjati jim dělá průvodce stalker ne nepodobný tomu filmovému. Možná je na turisty a jejich nedostatek respektu k zóně naštvaný stejně, jako Stalker z Tarkovského...

Václav Vašků
u příležitosti vernisáže fotografií

Pomáhají dětem

Na konci února vystoupil před zaplněným hledištěm koncertní síně Otakara Jeremiáše v Českých Budějovicích kytarový mág Štěpán Rak. Tradiční koncert pořádalo sdružení Jihočeské matky ve spolupráci s Diecézní charitou České Budějovice. Pozvat profesora Štěpána Raka do Českých Budějovic, aby zahrál na pomoc dětem postižených havárií v Černobylu, nás napadlo tak před osmi lety. Od té doby zde tento světoznámý kytarový virtuóz vystupuje pravidelně. Letos poprvé se benefiční koncert konal v Koncertní síni Otakara Jeremiáše. Jaké to bylo? Vyprodaný sál, skvělá hudba, úžasná atmosféra a na závěr standing ovation. Výtěžek koncertu ve výši 15 267 Kč putuje na projekt Diecézní charity České Budějovice „Adopce na dálku“ - do jedné z běloruských oblastí, která byla postižena jadernou havárií v Černobylu.

Daniela Magersteinová, článek vyšel též v Českobudějovických listech

Foto: Jan Pirgl

Václav Vašků (*1962)

Fotograf, novinář a scénárista, v současné době studuje fotografii na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Zároveň působí jako fotoeditor a fotograf v deníku Hospodářské noviny. Kromě toho spolupracuje s řadou českých i zahraničních periodik, rozhlasem a Českou televizí. Od roku 2000 realizuje projekty také se soukromou filmovou a televizní produkcí JINÁ VLNA. Fotografie publikoval mj. v Newsweek, Financial Times, Le Monde, Dagens Nyheter a mnoha dalších periodikách.

Od roku 2005 se věnuje dokumentování černobylské katastrofy a jejích důsledků na přírodu a člověka. Od té doby navštívil Černobyl již třináctkrát. Fotografie z Černobylu vystavoval mj. v USA, Kanadě, Brazílii, Turecku, na Ukrajině a v řadě dalších zemí. Jeho série fotografií z Černobylu vyhrála 2. cenu na Czech Press Photo 2005 v kategorii Příroda a životní prostředí. Na tématu Černobyl již více než 5 let spolupracuje také se světoznámým fotografem Antonínem Kratochvílem, belgickým filmovým režisérem Alainem de Halleux a českým filmařem Petrem Nesnídalem.

Od Černobylu k Fukušimě...

Černobyl, koně Převalského před sarkofágem, který pokrývá havarovaný reaktor, foto: Václav Vašků

Pripjat, mateřská školka, foto: Václav Vašků

Část památníku likvidátorům ve městě Černobyl

Černobylské děti, foto: Václav Vašků

Černobylský reaktor bezprostředně po havárii, foto: AP

Opuštěné město Pripjat nedaleko elektrárny Černobyl, foto: Sergey Ponomarev / AP

Jedna z explozí v elektrárně Fukušima Da-i-chi, foto: Associated Press

Vyšetřování štítné žlázy běloruských dětí, foto: Otto Hug Strahleninstitut

„Nukleární energie - energie pro lepší budoucnost“ - transparent v opuštěné ulici ve Futabě, foto: Reuters

Tokio: Petice za ochranu před radiací, zdroj: AFP Photo

Zvýšená radiace po havárii ve Fukušimě přetrvává, foto: Greenpeace International

Za bezjaderné Japonsko, Tokio 2012, zdroj: fukushimaupdate.com

od Fukušimy za bezjadernou budoucnost!

Marek Borsányi: Memeto Černobylu, www.wanderingstones.eu

Německo, Švýcarsko, Belgie a Itálie se po havárii ve Fukušimě rozhodly postupně odstoupit od využívání jádra, foto: blog.campact.de